

Araling Panlipunan – Ikatlong Baitang
Support Material for Independent Learning Engagement (SMILE)
Unang Markahan – Modyul 1: Ang Mga Simbolo sa Mapa
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anumang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul	
Manunulat:	Marilou C. Nobleza
Editor:	
Tagasuri:	Vilma C. Velasco
Tagaguhit:	
Tagalapat:	Franklin E. Benitez
Tagapamahala:	Virgilio P. Batan -Schools Division Superintendent
	Jay S. Montealto -Asst. Schools Division Superintendent
	Amelinda D. Montero -Chief Education Supervisor, CID
	Nur N. Hussien -Chief Education Supervisor, SGOD
	Ronillo S. Yarag -Education Program Supervisor, LRMS
	Leo Martinno O. Alejo -Project Development Officer II, LRMS

Inilimbag sa Pilipinas ng

Department of Education – Region IX – Dipolog City Schools Division

Office Address: Purok Farmers, Olingan, Dipolog City

Telefax: (065) 212-6986

E-mail Address: dipolog.city@deped.gov.ph

Hibaloi Kini

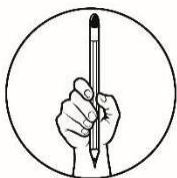
Kini nga Modyol gihimo para sa pagtuon aron makatabang ka pag-uswag sa imong kahibalo kabahin sa mga simbolo sa mapa. Ang pinulungan nga gigamit gibasi sa sa abilidad sa tinun-an. Kaning pagtulun-an nahan-ay sa hustong pagsunod sa MELCS.

Pinaagi sa paggamit niining modyul, ikaw gilauman nga:

1. Mapasabot ang kahulogan sa mga simbolo nga gigamit sa mapa gamit ang mga talamdanan o timailhan. (yuta, tubig, dakbalay ug uban pa.)

Sa kini nga pagtulun-an, gilaoman ka nga:

- a. masulti ang mga simbolo nga gigamit sa mapa.
- b. mahatagan ug kahulugan ang mga simbolo nga gigamit sa mapa gamit ang mga talamdanan o timailhan; og
- c. mahibaluan ang importansya sa kada simbolo nga gigamit sa mapa.

Sulayi Kini

Direksyon: Basaha ang mga hugpulong. Isulat sa papel ang letra sa saktong tubag.

1. Asa niini ang gamiton nga representasyon sa papel para matultulan ang gustong adtuan?
A. mapa B. globo C. talamdanan D. ilhanan

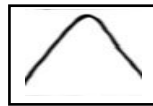
2. Ang mapa mogamit og lainlain nga _____ aron ipasabot ang mga butang, kinaiya, ug uban pang impormasyon nga gipakita niini.

- A. simbolo B. ilhanan C. oras D. petsa

3. Usa kini ka lapad ug patag nga hulma sa yuta. Pag-uma ang nag-una nga panginabuhian diri.

- A. Bulkan B. kapatagan C. walog D. dawis

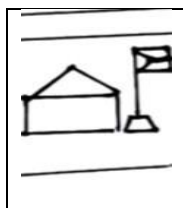
4. Asa sa mga pilianan ang kahulogan sa simbolo nga naa sulod sa kahon?

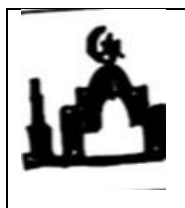
- A. dagat B. suba C. bungtod D. bundok

5. Gusto nimong dalhon ang imohang igsuon sa ospital. Asa sa simbolo sa mapa ang magamit mong giya?

A.

B.

C.

D.

Pagtulun-an 1

Ang Mga Simbolo sa Mapa

Namatikdan seguro nimo ang kasagarang mga katigulangan o kaha imong mga ginikanan nga usahay magtan -aw sa mapa ilabi og dili niya kabisado ang lugar. Daghan ang simbolo nga makita ug magamit sa mapa. Kinahanglan nga mahibaw-an nimo ang mga simbolo aron daling matultulan ang lugar nga gustong adtuan.

Hinaut unta niining pagtulun-an karon matabangan ka nga madugangan pa ang imong kinaadman kabahin sa imong lalawigan ug sa kasikbit nga mga lalawigan sa imong nahimutangang rehiyon.

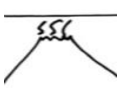
Balik Lantaw

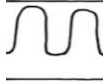

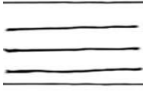

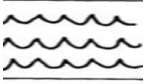
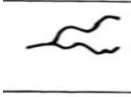

Niadtong diha pa ka sa Ikaduhang ang-ang, nakat-unan nimo ang kabahin sa imong palibot. Karon mas madugangan pa ang imong nahibaw-an sa pagdiskubre sa palibot sa imong lalawigan ug sa kasikbit nga mga lalawigan diin nahimutang ang imong rehiyon pinaagi sa mapa nga imong tun-an ug gamiton.

Buluhaton 1. Unsa ang kahulogan?

Nakakuyog na ka sa imong mga ginikanan sa pagpangita sa lugar nga gipuy-an sa ilang higala nga gagamit og mapa? Unsa-unsang simbolo ang nakita nimo sa mapang gigamit nila?

Uban sa imong mga ginikanan o mga igsoon tukia ninyo ang kahulogan sa kada simbolo nga makita sa mapa. Kini nga mga simbolo mahimong usa ka porma sa yuta, tubig, dakbalay ug uban pa.

Simbolo	Kahulogan
	
	
	

Buluhaton 2. Ipasabut mo? Tubaga ang mga pangutana. Isulat kini sa papel.

1. Giunsa ninyo pagporma ang kada simbolo?

Tubag:

2. Kung wala sa mga gipakitang simbolong gamiton, Puwede ba nga maghimo ug kaugalingong simbolo? Ngano man?

Tubag:

3. Sa inyong hunahuna, nganong makatabang ang mga simbolo sa pagbasa sa mapa?

Tubag:

Sulata Kini

Ang mapa usa ka patag nga grapikong representasyon sa usa ka lugar, tibuok o kabahin lang, nga nagpakita sa pisikal nga kinaiya, mga lungsod, kabisera mga dala, ug uban pa.

Migamit ang mapa og lainlaing mga simbolo. Mahimo kining usa ka karakter, sulat, porma, kolor o hulagway. Gigamit kining

simbolo aron ipasabot sa ang mga butang, kinaiya, ug uban pang impormasyon nga buot ipasabot sa mapa. Nagtudlo usab kini sa hustong nahimutangan sa usa ka lugar.

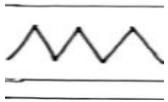
Naghimo na ang mga tawo og simbolo bisan niadtong wala pa maimbento ang paghimo sa mapa aron matiman-an nila ang mga lugar naga ilang naagian.

Gibuhat nila kini aron matultulan pa nila kin ikon mobalik pa man gani sila dinhi. Mahimo usab kitang magmugna og mga simbolo sa mapa nga mapalit.

Ang kada simbolo o talambanang gigamit adunay nagkalainlaing kahulugan. Kinahanglang mahibaloan og masabtan ang kada simbolo sa mapa aron madali ang pagpangita sa usa ka lugar o mas mailhan pa kini.

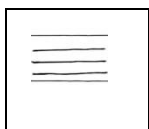
Dali ra matiman-an ang mga simbolo sa mapa. Kasagaran mogamit sa mismong porma sa butang ang simbolo niini.

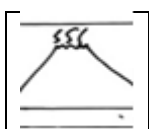
Pananglitan ang porma sa bungtud parihas niini

Kung ang lugar ay linya sa mga bukid, makita ang sama niining simbolo sa mapa. Apan mas daghan.

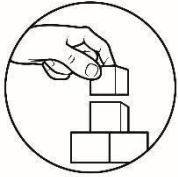
(Araling Panlipunan 3/Rehiyon IX – Zamboanga Peninsula/Kagamitan ng Mag-aaral)

Sulayi ang pagtag-an kon unsa ang gisimbolo ani nga mga hulagway.

1.			
2.			
3.			

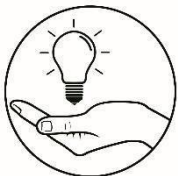

Pagpahanas Kini

Buluhaton 5. Himuon nako, mahimo nako!

Mapa at Simbolo

1. Idibuho ang mapa sa imong probinsiya sa manila paper.
2. Isulat ang mga ngalan sa kada dakbayan ug lungsod sa hustong nahimutangan sa mapa.
3. Butangi og simbolo ug ngalan ang mga importanteng porma sa yuta, tubig ug dakbalay nga makita sa lalawigan.

Timan-i Kini

1. Ang mapa amo ang grapikong representasyon sa papel sa usa ka lugar, nga nagpakita sa pisikal nga kinaiya, mga lungsod, kabisera ug uban pa.
2. Migamit ang mapa og lainlaing mga simbolo.
3. Gigamit kining simbolo aron ipasabot sa ang mga butang, kinaiya, ug uban pang impormasyon nga buot ipasabot sa mapa.
4. Nagtudlo usab kini sa hustong nahimutangan sa usa ka lugar.

5. Ang mga simbolo o talambanan gigamit sa aktuwal nga mapa adunay kahulogan.
6. Importanteng mahibaw-an og masabtan ang kada simbolo para makita dayon ug maadto ang usa ka lugar.
7. Kasagaran mogamit sa mismong porma sa butang ang simbolo niini.

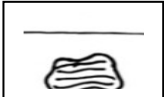

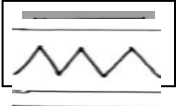
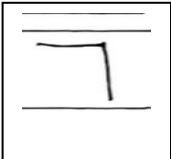

(Araling Panlipunan 3/Rehiyon IX – Zamboanga Peninsula/Kagamitan ng Mag-aara)

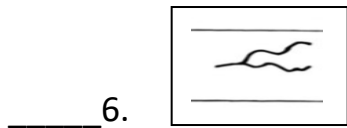

Buhata Kini

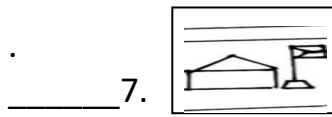
Buluhaton 6. Ang mga nakat-unan nko!

Pangitaa sa Hanay B ang kahulugan sa mga simbolo sa Hanay A. Isulat ang letra sa saktong tubag sa imong papel.

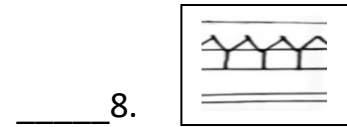
Hanay A	Hanay B
_____ 1. 	a. suba
_____ 2. 	b. ospital
_____ 3. 	c. linya sa mga bukid
_____ 4. 	d. Kalasangan
_____ 5. 	e. bulkan

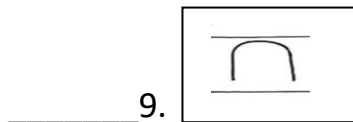
f. eskuylahan

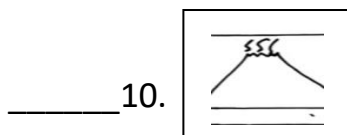
g. linaw

h. walog

i. kabalayan

j. bungtod

k. lawis

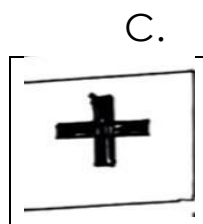
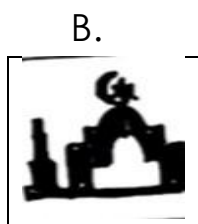
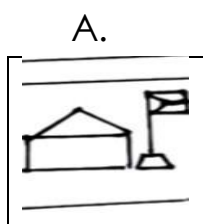
Nakat-onan Ko

Direksyon: Basaha ang mga hugpulong. Isulat sa papel ang letra sa saktong tubag.

1. Usa kini ka lapad ug patag nga hulma sa yuta. Pag-uma ang nag-una nga panginabuhian diri.

- A. bulkan B. kapatagan C. walog D. dawis

2. Gusto nimong dalhon ang imohang igsuon sa ospital. Asa sa simbolo sa mapa ang magamit mong giya?

3. Asa niini ang gamiton nga representasyon sa papel para matultulan ang gustong adtoan?

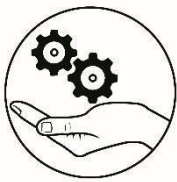
- A. mapa B. globo C. talamdanan D. ilhanan

4. Asa sa mga pilianan ang kahulogan sa simbolo nga naa sulod sa kahon?

- A. dagat B. suba C. bungtud D. linya sa mga bukid

5. Ang mapa mogamit og lainlain nga _____ aron ipasabot ang mga butang, kinaiya, ug uban pang impormasyon nga naa niini.

- A. simbolo B. ilhanan C. oras D. petsa

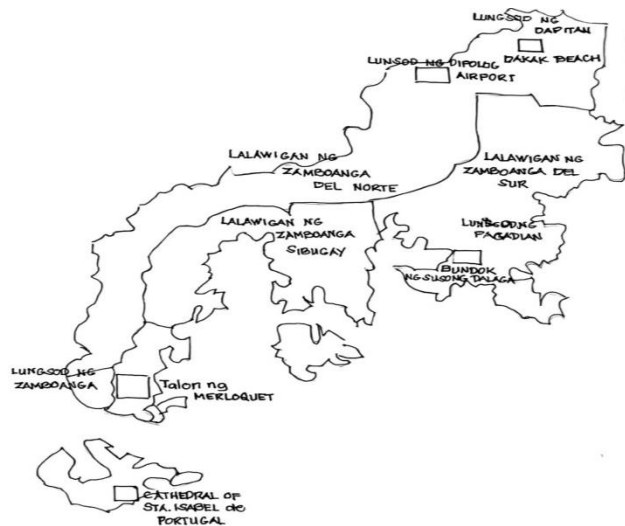
Mga Dugang Buluhaton

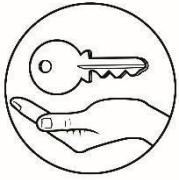
Buluhaton G. Dagdag sa Nakat-onan Ko!

Butangi ug saktong simbolo ang mga kahon sa mapa.

Mapa ng Rehiyon IX

1. Dakak Beach
2. Bukid sa Susong Dalaga
3. Airport
4. Busay sa Merloquet
5. Simbahan sa Sta. Isabel De Portugal

Yabe sa Saktong Tubag

1. linya ng mga bukid
2. bungtod
3. bukitan
3. bundok
4. walog
5. dawis
6. kapatagan
7. lawis
8. dagat
9. suba
10. linaw
11. kabalayan
12. kalasangan
13. ospital
14. simbahan
15. mosque
16. eskwelahan

Buluhaton 4		
Simbolo	Kahulogan	Hal.
Lugar asa	Ngalan sa pormang yuta, tubig o dakbalay	Kaumpungan Mosque
makita	Lungsod ng Isabela	mosque
<i>(Mga sagot ay depende sa piniili ng mga bata)</i>		

Buluhaton 1

- Sulayi kini!
1. A
 2. A
 3. B
 4. D
 5. C

- Buluhaton 5
1. g
 2. d
 3. c
 4. h
 5. b
 6. a
 7. f
 8. i
 9. j
 10. e

Rubriks Para sa Pagbibigay Puntos ng Ginuhit			
Puntos/ Kategorya	5	4	3
Nilalaman (40%)	Kinapapalooban ng maganadang konsepto tungkol sa mapa at detalye ng mga lalawigan	Kinapapalooban ng konsepto na hindi gaanong detalyado ang mga impormasyon sa mapa.	Malayo ang impormasyon na inilalagay sa mapa.
Pagkamalikhain (30%)	Kinakikitaan ng kulay at kakaibang konsepto sa pagguhit ng mapa.	Kinakikitaan ng kulayngunit payak ang konsepto sa pagguhit ng mapa.	Walang kulay at payak ang konsepto ng mapa.
Kalinisan (30%)	Malinis ang Gawa at walang bura ng lapis	Malinis ang gawa ngunit may kakaunting bura ng lapis	Marumi ang pagkakagawa at puro bura ng lapis.

Sanggunian:

ARALING PANLIPUNAN 3

Rehiyon IX- Zamboanga Peninsula

(Kagamitan ng Mag-aaral)